

”KTP synliggör de små företagen på mindre orter för oss som studerar i större städer”

Knowledge Transfer Partnership (KTP) är ett projekt där företag får hjälp av en nyutexaminerad akademiker att utveckla företaget och akademien får i sin tur viktig kunskap för vidare forskning. I samarbetet med företagen medverkar akademien med en kvalificerad handledare och en affärscoach.

Scanarc i Hofors är ett litet, innovativt teknikföretag som jobbar projektbaserat med utveckling inom plasmateknik. Plasmateknik är en viktig nyckel i den gröna omställningen från fossila bränslen. Under ett års tid har företaget samarbetat med Högskolan Dalarna och Luleå universitet i ett KTP-projekt.

– Om man förenklat ska förklara hur plasmateknik fungerar kan man säga att vi kontrollerat skapar ett litet blixtnedslag.

Därefter kör vi luft eller annan gas genom blixtnedslaget som då värmer luften så att den blir jättevarm. Den tekniken använder vi i våra plasmabrännare, förklarar Filip Angwald som varit KTP-projektledare hos Scanarc sedan hösten 2020.

Maria Swartling, som under projektet var Filip's handledare och platschef på Scanarc berättar att plasmatekniken funnits länge men att efterfrågan ökat kraftigt på senare tid på grund av att det är en grön energikälla.

– Många industrier är i behov av en varm gas av något slag. Historiskt sett så har du då behövt någon form av förbränningsreaktion för att få till det, exempelvis olja, kol, diesel eller gasol. Men med plasmatekniken blir det inga koldioxidutsläpp, fortsätter hon.

Perfekt matchning

Filip Angwald som ursprungligen kommer från Borås är utbildad civilingenjör inom energisystem på Uppsala universitet. Från början sökte han en annan tjänst

som KTP utlyste, men fick då tips från KTP att istället söka tjänsten hos Scanarc.

– De tyckte att det här projektet passade mig mycket bättre. Och de hade rätt. Det var en perfekt matchning, både med Scanarc och med min akademiska coach Lars-Göran.

Maria Swartling, projektledare och Filip Angwald, KTP-projektledare Scanarc.

Lars-Göran Westerberg, akademisk coach vid Luleå tekniska universitet.

Lars-Göran, som heter Westerberg i efternamn och är professor i strömningslära vid Luleå tekniska universitet håller med.

– Hela det här projektet har varit en jättebra matchning. Vi hade precis startat upp ett nytt forskningsområde kring plasmateknik när KTP hörde av sig och ville ha med mig. Jag, Filip, Scanarc och de andra i KTP-projektet har tillsammans utvecklat det här från ”scratch”. Vi har tillsammans lärt oss massor om plasmateknik, berättar han.

Uppdraget

Projektet som pågått under ett år har gått ut på att utveckla Scanarcs senaste produkt som är en mindre plasmabrännare som ska placeras i containers och användas för att framställa ett alternativ till konstgödsel. Produktionen kan då ske lokalt på bondgårdar

och lantbruk utan miljöpåverkan. I uppdraget som Filip haft har det utöver detta också ingått att planera och räkna på hur produktionen av plasmabrännare ska kunna skalas upp. Idag tillverkas fem till tio plasmabrännare per år hos Scanarc. Med den nya produkten skulle det kunna bli upp till 1000 stycken per år.

– Jag har utvecklats jättemycket under året eftersom jag fått prova på så mycket. Jag har märkt vad jag varit bra på och vad jag tycker är kul, säger Filip och betonar att på ett större företag får man kanske mer jobba med en sak och då vet man inte riktigt om man är bra på något annat och vad man tycker är roligast.

Tidigare erfarenhet

Scanarc har erfarenhet sedan tidigare av KTP-projekt. För åtta år sedan var företaget med i ett av Högskolan Dalarnas första KTP-projekt. Maria Swartling berättar att erfarenheten från den gången gjorde att man sökte upp KTP igen när man stod inför den

här utmaningen.

– Ska man anställa en nyutexaminerad ingenjör från någon av de större städerna och få den att vilja komma hit till lilla Hofors så behöver man göra uppdraget attraktivt, säger hon. Maria förklarar att styrkan i KTP-modellen är att projektledaren har både en akademisk- och en affärscoach som kan introducera och leda arbetet:

– Ska man ta in en junior medarbetare i ett mindre företag är det inte säkert att företaget har någon med rätt kunskap att handleda. Eller tiden till det. På det här sättet får man två handledare som både har tid och kunnandet, förklarar hon.

Filip har bara gott att säga om KTP-modellen och om hur viktig den är för att visa upp en mångfald av olika företag och arbetstillfällen för akademiker.

– Om man som jag sitter i Uppsala och söker jobb så tänker man ju bara på de företag som syns och de man känner igen. KTP synliggör de små företagen på mindre orter för oss som studerar i större städer.

Kommer fortsätta leda projektet

Projektåret har precis avslutats och målsättningen har uppnåtts. Men arbetet med de nya plasmabrännarna är långt ifrån klart. Därför har Filip erbjudits en anställning på Scanarc och kommer fortsätta att driva jobbet framåt. Och samarbetet med Lars-Göran fortsätter.

– Det är den största vinsten för oss på forskningsenheten i Luleå. Att vi etablerat kontakt med ett så pass spännande företag i branschen och att arbetet fortsätter, avslutar Lars-Göran Westerberg.